

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ

Από 29 έως 31 Μαρτίου 1985 πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα Συνέδριο αφιερωμένο στα «Μεθοδολογικά Προβλήματα του Μαρξισμού». Το Συνέδριο οργάνωσε ο Όμιλος Κριτικής και Επιστημονικής Σκέψης (Ο.Κ.Ε.Σ.) και συμμετείχαν αρκετοί επιστήμονες και μελετητές του μαρξισμού, προερχόμενοι από ένα ευρύτατο φάσμα πολιτικών, ιδεολογικών και φιλοσοφικών τοποθετήσεων. Οι εισηγήσεις κινήθηκαν σε πέντε άξονες: α) Θεωρία και επιστημολογία, β) Θετικές επιστήμες - ιστορία των επιστημών, γ) Πολιτική θεωρία, δ) Κοινωνικές επιστήμες και ε) Φιλοσοφία και διαλεκτική.

Με θέματα σχετικά με την θεωρία και την επιστημολογία του μαρξισμού μίλησαν οι Νίκος Μουζέλης («Μπορεί ο μαρξισμός να ξεπεράσει τον οικονομισμό; Μία αναθεώρηση της μαρξιστικής πολιτικής θεωρίας»), Πέτρος Γέμτος («Διαλεκτική σκέψη και αναλυτική - νομολογική μεθοδολογία της επιστήμης»), Παντελής Νικολακόπουλος («Μαρξιστική φιλοσοφία: αντίφαση;»), και Θεόφιλος Βέϊκος («Ιδεολογία και κριτική»). Για τη σχέση του μαρξισμού με τις θετικές επιστήμες και την ιστοριογραφία των επιστημών μίλησαν οι: Βασίλης Κάλφας («Η μαρξιστική ιστοριογραφία της επιστήμης: προβλήματα και προοπτικές»), Κώστας Γαβρόγλου («Φυσικές επιστήμες: περιπτώσεις εφαρμογής του μαρξισμού ή επιβεβαιώσεις του;»), Κώστας Κριμπάς («Ο μαρξισμός στη σύγχρονη βιολογία») και Αιμίλιος Μεταξόπουλος («Μαρξιστικές ανασυγκροτήσεις της ιστορίας της επιστήμης: μεθοδολογικά ή ιστοριογραφικά ζητήματα»). Στην πολιτική θεωρία επικέντρωσαν τις ανακοινώσεις τους οι: Παναγιώτης Νούτσος («Από τον «λαό» των διαφωτιστών στον «λαϊκισμό» των μαρξιστών»), Δημήτρης Δημητράκος («Η σκέψη του Γκράμσι και η σύγχρονη κρίση του μαρξισμού») και, εν μέρει, η Σταυρούλα Τσινόρεμα («Η επανάσταση στη γλώσσα και η πρόκληση για το μαρξισμό»). Με τις κοινωνικές επιστήμες και τη μαρξιστική θεωρία ασχολήθηκαν οι: Ρηγίνος Θεοχάρης («Τιμές παραγωγής και αγοραίες τιμές στη μαρξιστική ανάλυση»), Κώστας Μελάς («Το πρόβλημα του μετασχηματισμού των αξιών σε τιμές παραγωγής και η θεωρία της αξίας-εργασίας») και Νίκος Δήμου («Απορίες για το μαρξισμό»). Προβλήματα φιλοσοφίας και ηθικής έθιξαν στις ομιλίες τους οι: Άρης Κουτούγκος («Διαλεκτική και μεθοδολογικά προβλήματα του μαρξισμού»), Αύγουστος Μπαγιόνας («Η αντικειμενικότητα της ιστορικής γνώσης κατά τον Μαρξ») και Παύλος Χριστοδουλίδης («Έχει θέση η διαλεκτική στην επιστήμη»).

Στο τέλος κάθε θεματικής ενότητας γινόταν συζήτηση με τη συμμετοχή του κοινού.

Το Συνέδριο παρακολούθησε μεγάλος αριθμός πανεπιστημιακών, ερευνητών και φοιτητών, ενώ οι συζητήσεις, και κυρίως όσες αφορούσαν θέματα πολιτικής θεωρίας και διαλεκτικής φιλοσοφίας, διακρίθηκαν για τη ζωντάνια τους κι ορισμένες φορές, τη γονιμότητά τους. Θα μπορούσε ίσως να επισημάνει κανείς ότι για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια αναμετρήθηκαν στον τόπο μας, από ένα κοινό βήμα, μαρξιστικές και μη μαρξιστικές έως αντιμαρξιστικές απόψεις για θέματα που αφορούσαν τον ίδιο το μαρξισμό. Το γεγονός αυτό και μόνο θα αρκούσε για να χαρακτηριστεί επιτυχημένο το Συνέδριο του Ο.Κ.Ε.Σ. Εύλογα αναμένει κανείς με αυξημένο ενδιαφέρον την έκδοση των Πρακτικών του Συνεδρίου αυτού.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΜΕΤΑΞΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΠΛΑΤΩΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Μέ πρωτοβουλία της 'Ελληνικής 'Εταιρείας Φιλοσοφικών Μελετών, του Τομέως Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου 'Αθηνών και του 'Ινστιτούτου Γκαίτε 'Αθηνών έπραγματοποιήθη Φιλοσοφικό Συμπόσιο στην 'Αθήνα την 16ην και την 17ην Μαΐου 1985, μέ γενικό θέμα: Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ.

Οι έργασίες του Συμποσίου άρχισαν την Πέμπτη 16 Μαΐου και ώρα 10 πρωινή μέ την εισήγηση της Καθηγητριάς στό Πανεπιστήμιο της Χαϊδεμβέργης κ. Κάρεν Γκλόου. Τό θέμα της κ. Γκλόου ήταν: «*Εϊκώς λόγος — ή φυσικοεπιστημονική μέθοδος του Πλάτωνος στον Τίμαιο*». Μετά την έπακολουθήσασαν ενδιαφέρουσας συζήτηση τόν λόγον έλαβε ό Πρόεδρος του Συμποσίου Καθηγητής και 'Ακαδημαϊκός κ. Ε. Μουτσόπουλος, ό όποιος ανέπτυξε τό θέμα: «*Μουσική κίνηση και ψυχολογία στους τελευταίους πλατωνικούς διαλόγους*». Τό θέμα του κ. Μουτσόπουλου προεκάλεσε τό έντονο ενδιαφέρον του άκροατηρίου και ή συζήτηση έδωσε την εύκαιρία στον όμιλητή νά αναπτύξει περαιτέρω τίς πρωτότυπες θέσεις του. 'Η πρωινή συνεδρία έκλεισε μέ την εισήγηση του κ. Δημητρίου Μουκάνου, Λέκτορας της Φιλοσοφίας στό Πανεπιστήμιο 'Αθηνών. 'Ο κ. Μούκανος ανέπτυξε τό θέμα: «*Προβλήματα της πλατωνικής φιλοσοφίας των μαθηματικών*».

Τήν έπομένη ήμέρα οί έργασίες συνεχίσθησαν μέ την εισήγηση της κ. Γκλόου: «*Χώρος και χρόνος κατά τόν Πλάτωνα*», κατόπιν άκολούθησε ή εισήγηση του κ. Μιχαήλ Δημητρακοπούλου μέ θέμα: «*'Υπερβατική ιδανικότης και έμπειρική πραγματικότης στην περιχώρου αντίληψη του Πλάτωνος και του Καντίου*» και τίς έργασίες του Συμποσίου έκλεισε μέ σύντομη άνακεφαλαίωση ό κ. Μούκανος, ό όποιος και διηύθυνε τίς συζητήσεις. 'Επίσημη γλώσσα του Συμποσίου μέσα στό κέντρο των 'Αθηνών ήταν ή Γερμανική, αλλά υπήρχε ταυτόχρονη μετάφραση.

ΔΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ